

UNITAT 2: La sistematització i modernització del sistema educatiu i la concepció pedagògica

Tema 2

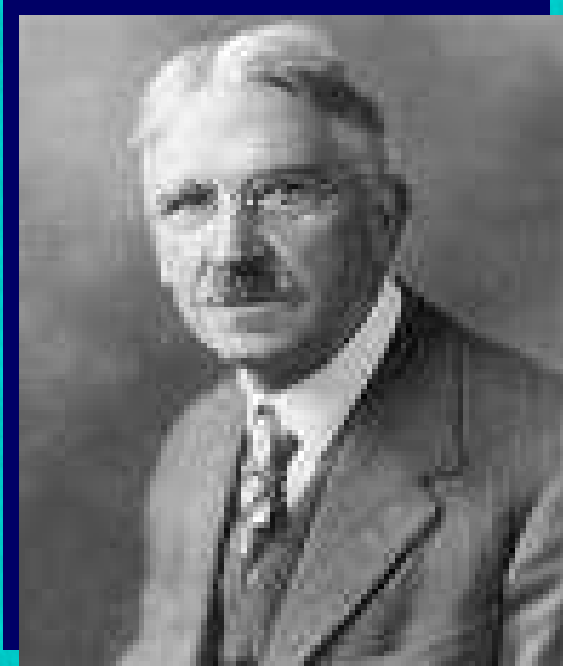
De l'escola tradicional a l'Escola
Nova:

Escola Nova

- Els antecedents es troben en **Rousseau, Pestalozzi i Fröbel**.
- Conjunt de teories, experiències i pràctiques educatives que volen eliminar la pedagogia tradicional.
- Sorgeixen al final del segle XIX i el començament del XX.
- Es tracta d'un **moviment** encaminat a **vitalitzar** l'educació.

- **J. Dewey**, 1896. Chicago. Escola-Laboratori de la Universitat de Chicago.
- **M. Montessori**, 1907. Roma. Casa dei bambini.
- **O. Decroly**, 1907. Brusel·les. L'École de l'Ermitage.
- **Kerchensteiner**, 1907. Munic. Escola del Treball.
- Calais, 1921, s'aproven els 30 principis fonamentals, s'organitza la Lliga Internacional per l'Educació Nova.

Principis fonamentals de les escoles noves

- L'Escola Nova és l'educació que aspira a formar la **individualitat vital** humana dins de la **col·lectivitat**, en un ambient de **llibertat**, mitjançant l'**activitat**.

Activitat

- Basada en l'activitat pròpia de l'alumnat, de caràcter manual i mental.
- A l'escola es fa, s'investiga, es treballa i es juga.
- Activitat basada en l'interès de l'alumnat.

Vitalitat

- L'escola ha d'estar relacionada amb la vida quotidiana de l'alumnat.
- L'escola no ha de preparar per a la vida: ha de ser vitalista, un lloc de vida.
- Espontaneïtat i desenvolupament natural enfront de control.

Llibertat

- Capacitat d'autonomia personal i d'autogovern, de prendre decisions.
- Escola democràtica.
- Estimula treballs lliures.

Individualitat

- Cada persona és única, cal desenvolupar-ne les capacitats i aptituds pròpies.
- Cal adaptar-se al seu ritme de desenvolupament.
- És un ensenyament individualitzat, però no individualista.

Col·lectivitat

- Cal donar resposta a les necessitats socials.
- Cal integrar l'alumnat en la comunitat.
- Coeducació de sexes.

Característiques de l'Escola Nova

- La infància és una **edat autosuficient**, amb **necessitats i interessos** específics. Té una finalitat en si mateixa.
- El xiquet és **bo per naturalesa**, se l'ha de deixar per tal que es desenvolupe.
- El **docent** és una **guia** d'aprenentatge.
- El centre de l'acció educativa és l'**alumne mateix**.

Característiques de l'Escola Nova

- L'escola ha de procurar una **formació integral**: intel·lectual, física, artística, manual i moral.
- Relacions personals que suposen **autogovern**, creixement de la llibertat individual.
- És una educació **activa**, basada en l'elaboració del coneixement per part de l'educand, amb **acció física, intel·lectual, social i moral**.

PEDAGOGIA TRADICIONAL	ESCOLA NOVA
La infància és una preparació per a la maduresa.	La infància és una edat autosuficient i té una finalitat en si mateixa.
El xiquet és dolent per naturalesa: cal corregir-lo.	El xiquet és bo per naturalesa: cal deixar-lo per tal que es desenvolupe.
El docent és l'autoritat.	El docent és una guia d'aprenentatge.
El centre de l'acció educativa és l'assignatura.	El centre de l'acció educativa és l'alumne mateix.
L'escola és sinònim de formació intel·lectual, cultural, basada en lectura, escriptura i càlcul.	L'escola ha de procurar una formació integral: intel·lectual, física, artística, manual i moral.
Relacions personals basades en l'autoritat i la disciplina.	Relacions personals que suposen autogovern, creixement de la llibertat individual.
Didàctica basada en la paraula: verbalisme. És una educació memorística i passiva.	És una educació activa, basada en l'elaboració del coneixement per part de l'educand, amb acció física, intel·lectual, social i moral.

L'Escola Nova.

Maria Montessori

Maria Montessori

- 1870: naix a Itàlia.
- Cursa medicina. Especialista en psiquiatria, xiquets amb deficiències.
- 1898: presenta el seu model pedagògic per a xiquets deficients psíquics i sensorials.
- 1907: crea la Casa dei Bambini a Roma, en un barri marginal.
- 1913: s'estén el seu mètode per tot el món.
- Abandona Itàlia fugint del feixisme.
- Resideix a Barcelona i a l'Índia.
- 1952: mor a Holanda.

Principis pedagògics

- **Infància:** etapa substantiva amb necessitats i interessos específics. Abans dels 6 anys, tenen una “forma mental” diferent: absorbent. Escola, lloc de vida.
- **Xiquet:** centre de l’activitat educativa.
- **Mestre:** és un guia que indica i intervé.
- **Mètode** científic, experimental.

Paper del mestre

- Presenta el material.
- Indica com és.
- Denomina: associa objecte i nom, percepció sensorial i nom.
- Repeteix.
- L'alumne verifica i reconeix l'objecte que correspon al nom.
- El mestre **comprova** i pregunta.
- El mestre **verifica**.

Mètode experimental

- Autoactivitat sensorial.
- Llibertat.
- Individualització:
patró de desenvolupament diferent, individual.
- Disciplina: activitat ordenada. L'interès pel treball duu a la concentració i al silenci. No premis i el càstig és el silenci del mestre.
- L'escriptura precedeix a la lectura: metodologia analítica.

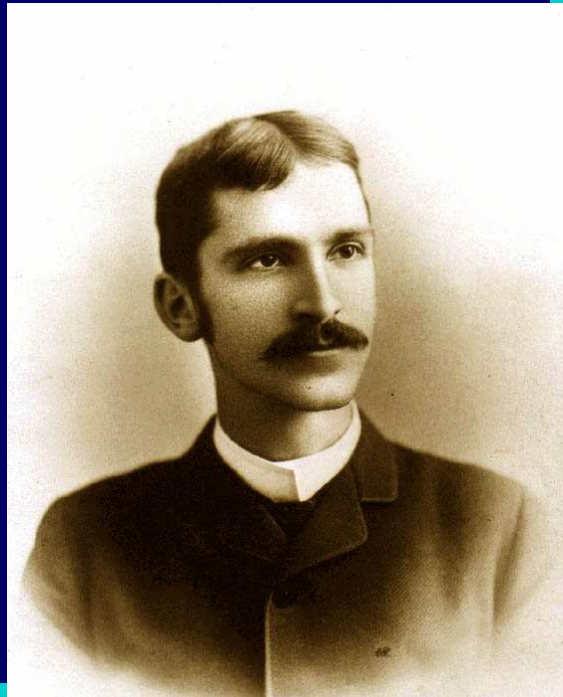
Mètode experimental

- Cal ordenar l'entorn, l'ambient.
- **Educació sensorial:** activitat sensorial, individual i espontània amb material específic. Treballa cada sentit de manera particular.
- **Material didàctic:** creació pròpia per a treballar cada sentit. Analític i abstracte.

L'Escola Nova.

John Dewey

John Dewey

- 1859-1952. Estatunidenc.
- Vincula de manera estreta filosofia, pedagogia i compromís polític.
- Doctor en Filosofia i professor a la Universitat de Michigan, preocupat per la psicologia (funcionalisme de W. James) i el pragmatisme.
- 1886: es casa amb Alice Chipman. Van tenir 6 fills.
- Treballa a Michigan, Chicago i Colúmbia.
- Demòcrata convençut,
- 1946: es casa amb Roberta L. Grant.
- Obres: *El meu credo pedagògic* (1897) i *Democràcia i educació* (1916).

1896: Escola-laboratori de la Universitat de Chicago.

- Dirigida per Alice Chipman.
- Aplicació pràctica de la psicologia a la pedagogia.
- Per a fills d'universitaris.
- Basada en activitats de l'alumnat: des de l'economia domèstica, teixit i filat, fins a les activitats de caire més humanístic.
- Pla d'estudis oficial substituït per un pla d'activitats flexible, d'acord amb els interessos de l'alumnat i l'experiència de l'entorn ambiental.
- Classificació de l'alumnat no per desenvolupament físic o mental, sinó per aficions i aptituds.
- Activa, vitalista, democràtica, coeducativa, pragmàtica.

1896: Escola-laboratori de la Universitat de Chicago.

1896: Escola-laboratori de la Universitat de Chicago.

<http://www.ucls.uchicago.edu/about-lab/history>

Principis pedagògics de John Dewey

- **La infància:** no és preparació per al futur perquè no sabem com serà. Hem d'educar perquè utilitzen capacitats, ajudar-los a resoldre problemes derivats del seu contacte amb el medi físic i social.
- **El xiquet:** Impulsos naturals ni bons ni dolents, arriben a ser-ho segons la utilitat a la qual es destinen.
- **Metodologia:** Critica tota mena d'imposició autoritària que no té en compte l'**experiència** directa i les pròpies necessitats del xiquet. Descarta premis i càstigs, cal aprendre pel plaer mateix d'aprendre.
- L'única manera d'aprendre és fer.

Principis pedagògics

- **El mestre: no** exerceix cap imposició. Membre experimentat de la república infantil. Destria les influències que els afecten i ajuda a donar-hi una resposta adequada. Promou l'autoorganització i un aprenentatge democràtic.
- El mestre dirigeix indirectament, ha d'**establir les condicions** de què ha de disposar cada xiquet perquè, partint de les seues possibilitats, dirigisca les capacitats per a un ús social.
- El treball del mestre ha d'estar organitzat seguint els principis d'organització social **cooperativa**.
- **Descartats exàmens, notes, prohibicions i mandats.**

Paràmetres de la seua teoria i pràctica pedagògica

- Vitalista.
- Activa.
- Pragmàtica.
- Democràtica.
- Amb finalitat social.

- **Democràcia** real a les escoles i en la societat. L'educació és el principal factor de consolidació de la democràcia: sense un poble instruït no pot subsistir una societat democràtica.
- La democràcia facilita l'experiència humana, la comunicació i la cooperació per objectius comuns.
- El xiquet aprèn de l'experiència directa amb la realitat i la funció de l'escola és encaminar aquesta experiència cap als objectius d'una societat lliure i democràtica.
- L'escola esdevé una institució social, una comunitat petita a l'estil de l'organització sociopolítica-democràtica, però amb la pròpia dinàmica interna: els hàbits, els codis, les responsabilitats i els representants. Tindrà consell d'administració, consell judicial i consell econòmic.
- Cal conèixer la conducta social per tal de poder actuar de la manera adequada. Educació i democràcia tenen una relació recíproca: la democràcia és una forma de vida i solament es pot aconseguir des de l'educació.

